

مصاحبه روزنامه "ورمیا نووستی" با رئیس سازمان انرژی اتمی ایران

سرویس ایران/خبرگزاری آران
خبرگزاری آران / سرویس ایران :
"یلنا سوپویننا" مفسر روزنامه "ورمیا نووستی" درباره برنامه اتمی ایران و همکاری ایران با روسیه با علی اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی ایران گفتگویی انجام داده که شرح آن در زیر آمده است:

پرسش: در شورای امنیت سازمان ملل متحد تحریم های جدید بین المللی علیه ایران تهیه می شود. این تحریم ها روی کشورتان چه اثری خواهد گذاشت؟
پاسخ: "طبیعی است که ما از اعمال تحریم ها علیه دولت استقبال نمی کنیم. این گونه اقدامات می تواند برای مردم هر کشوری مشکلاتی به بار آورد. ولی ما به این وضع عادت کرده ایم زیرا تحریم ها علیه ما 31 سال است که اعمال می شود. اقداماتی که علیه ما اتخاذ می شد گاهی شدیدتر و گاهی ضعیف تر بود. با این حال، این گونه محدودیت ها خوشایند نیست. حالا دلمان می خواهد که اعضای شورای امنیت هشیاری به خرج داده و اجازه ندهند تحریم های جدید اعمال شود زیرا تحریم ها نه تنها برای ملت ایران بلکه در نهایت امر برای خود این کشورها نیز مشکلاتی به وجود خواهد آورد. این یک شمشیر دولبه است."

پرسش: ممکن است منظور خود را توضیح بفرمایید؟
پاسخ: "منظورم بسیاری از مسایل مربوط به همکاری های اقتصادی، تجارت نفت و نفوذ سیاسی ایران در منطقه و در کشورهای جهان اسلام است. این نفوذ بسیار زیاد است. رفتار تجاوزکارانه غرب و ایادی غرب نسبت به ایران به معنی خصومت با مسلمانان به طور عام است. ما این موضوع را توضیح خواهیم داد."

پرسش: در میان کشورهای اسلامی کشور عربستان سعودی هم وجود دارد که با غرب روابط خوبی دارد...
پاسخ: "منظور ما قبل از همه، ملت ها هستند. در جریان سفر به این کشورها با مردم گفتگو کنید و حرفشان را بشنوید. درباره ایران پرسش کنید. گاهی بین کارهای حکام و افکار مردم تفاوت زیادی وجود دارد. مسأله فلسطین را در نظر بگیرید. بعضی کشورهای عربی تعهدات خود را در زمینه حل و فصل این مسأله اجرا نمی کنند. ولی آیا این بدان معناست که مردم این کشورها شریک این موضع گیری هستند؟ البته که خیر."

پرسش: بسیاری از همسایگان شما و از جمله عرب ها نگران برنامه اتمی ایران هستند. به عنوان مثال، "شیخ محمد الصباح" وزیر امور خارجه کویت این را به من گفته است.

برداشت شما از این نگرانی ها چیست؟

پاسخ: "در حال حاضر ساخت نیروگاه اتمی بوشهر به پایان می رسد. ایمنی کار راکتور توسط متخصصین روس و آژانس بین المللی انرژی اتمی تأمین می شود. اگر کویت نگران است، بگذار از آژانس بپرسد این نیروگاه امن است یا خیر؟ به علاوه، کویت، بحرین و امارات قصد دارند در خاک خود نیروگاه های اتمی بسازند. لذا ما هم حق داریم از این پرسش ها بکنیم. ولی ما این کار را نمی کنیم زیرا مطمئنیم که این نیروگاه ها بر اساس استانداردهای بین المللی و تحت نظارت بین المللی ساخته می شوند. این نگرانی دلایل سیاسی دارد و نه فنی."

پرسش: آن ها نگران نه نیروگاه بلکه احتمال وارد شدن ضربات نظامی به تأسیسات اتمی ایران از سوی ایالات متحده و اسرائیل هستند که می تواند موجب آلودگی منابع آبی و

منابع دیگر شود...

پاسخ: "بگذارید این کشورهای نگران بین ما و آن هایی که این برنامه ها را در سر می پروراند، قرار بگیرند و از کارشان ممانعت کنند."

پرسش: آژانس بین المللی انرژی اتمی که شما ذکر کردید، اعلام کرده است که ایرانیان به همه پرسش های درباره ماهیت برنامه اتمی خود پاسخ نداده اند. گویا هنوز معلوم نشده

است این برنامه صلح آمیز است یا خیر. چرا شما عجله نمی کنید تا به همه پرسش های آن ها پاسخ دهید؟

پاسخ: "این پرسش مشخصی درباره ماهیت امر است. بیاید به تاریخچه پرونده هسته ای ایران بنگریم. طی سال های اخیر بارها اتفاق افتاده است که آژانس از ما پرسش هایی کرده و سپس اعتراف می کرد که این پرسش ها غیر منطقی بودند. اسناد آژانس را برای این ملاقات آورده ام. چند سال قبل در همان آغاز توسعه اوضاع پیرامون پرونده هسته ای ما، آژانس اعلام کرده بود که گویا ایران قادر است اورانیوم را تا 30 و حتی 40% غنی سازی کند. در آن زمان ما از این امکانات برخوردار نبودیم. توضیح دادیم که اثرات کشف شده بر روی سانتریفیوژها، مربوط به آلودگی باقی مانده از غنی سازی اورانیم در کشور فروشنده بود. ولی آژانس فقط بعد از گذشت سه سال اعتراف کرد که آلودگی مذکور منشأ خارجی دارد. من که در آن زمان سفیر ایران در آژانس بین المللی انرژی اتمی بودم، این قضیه را خوب به یاد دارم."

پرسش: اگر یادم باشد، شما آن تجهیزات را از پاکستان خریدید بودید؟

پاسخ: "مهم نیست از پاکستان خریدیم یا از جای دیگر. مهمتر این است که آژانس در گزارش های خود می نویسد: "آژانس بیش از این مسئله مذکور را منشأ سوء تفاهم

محسوب نمی کند". سه سال بعد اعتراف کردند! ولی طی آن سال ها سر و صدا در رسانه های گروهی ادامه داشته و افکار عمومی را علیه ما هدایت می کردند. ولی ما از همان

ابتدا به اروپایی ها و آمریکایی ها و همه توضیحات لازم را داده بودیم."

آن ها از روی دستگاهی نمونه برداری کرده بودند که در آن زمان پیش ما هنوز راه نیافتاده بود. آن را از بازار سیاه خریدیم و حتی بعضی قطعاتش کم آمده بود. ما برای آن ها

توضیح دادیم این قطعات را از کجا و با چه هدفی خریدیم. آن ها باور نمی کردند و سعی می کردند ما را با بعضی فروشندگان مرتبط سازند ولی بالاخره صحت اطلاعاتی را که ما

ارائه دادیم، قبول کردند. بعد از آن حادثه مجبور شدیم تصمیم بگیریم خودمان این دستگاه ها را بسازیم. این کار وقت گیر بود ولی الان شما می بینید ما به چه موفقیت هایی

دست یافته ایم. لذا آژانس هم کارش بی عیب و نقص نیست.

به یک بند دیگر سند آن ها نگاه کنید. اینجا موضوع پولونیوم-210 ذکر شده است. آن ها طی مدت زیادی تأکید می کردند که ایران از این ماده برای تولید سلاح های هسته ای

استفاده می کند. ولی چند سال بعد آژانس اعلام کرد که از توضیحات ایرانیان راضی است و این پرسش را از دستور روز حذف می کند.

بند دیگر درباره معدن گهین است. این معدن اورانیومی در قسمت جنوبی ایران در حوالی بندرعباس واقع شده است. آن

ها در این مورد نیز اظهار شک و شبهه کرده بودند. و حالا بخوانید: "آژانس بیش از این، این مسأله را مسأله مورد بحث و

اختلاف محسوب نمی کند". مسأله این است که ابتدا شبکه های CNN، "فاکس نیوز" و سایر شبکه های تلویزیونی آمریکا

درباره این معدن سروصدای زیادی بر پا کرده و افکار عمومی را تحت تأثیر قرار داده بودند.

ولی وقتی که مسأله رفع شد، در این مورد چیزی نگفتند. در زمینه مسأله سانتریفیوژها، اسناد درباره اورانیوم فلزی و غیره همین قضیه مشاهده شد. آن ها همیشه می خواستند

ثابت کنند که ما بمب اتم می سازیم در حالی که ما این بمب را نساخته و نمی سازیم.

ما چطور و چند بار باید ثابت کنیم که فقط اهداف صلح آمیز را دنبال می کنیم؟ چند بار؟ هزار بار؟ پرسشی که مطرح می شود، این است که چه کسی صداقت از خود نشان نمی

دهد؟ آن ها در کشور همسایه عراق به بهانه وجود سلاح های کشتار دسته جمعی جنگ راه انداختند. صدها هزار نفر را کشتند و بعد اعلام کردند که ما اینجا چیزی پیدا نکردیم و

اینکه چنین سلاح هایی اینجا نیست. آن ها از موضع زور و طبق قانون جنگل رفتار می کنند.

پرسش: آیا در این شرایط شما می توانید به ساخت بمب هسته ای علاقه بیشتری داشته باشید؟

پاسخ: " ببینید، اگر ما واقعاً می خواستیم بمب بسازیم، مگر نیات خود را پنهان می کردیم؟ ما یکی از مستقل ترین دولت های جهان را ساخته ایم. ما از آمریکا، روسیه، چین و اروپا حساب نمی بریم. ما می توانستیم به راحتی از قرارداد عدم گسترش سلاح های هسته ای (NPT) خارج شده و علناً اعلام کنیم که داریم بمب هسته ای می سازیم.

ولی آیت الله خامنه ای رهبر معظم ما فرمودند که ساخت چنین بمبی، یک کار نامشروع و مغایر با اسلام است. بمب هسته ای حرام است. هم استفاده از آن حرام است و هم

نگهداری آن. آیا شما خیال می کنید که ما از دستورات رهبر روحانی خود تخلف خواهیم کرد؟

حتی اگر فرض کنیم که ما بتوانیم یک خرج هسته ای تولید کنیم، این در هر حال بمب نیرومندی نخواهد بود که روسیه و ایالات متحده به وفور دارند. در این صورت، ساخت آن

برای ما چه معنایی دارد؟

آیا شما جداً فکر می کنید که ما می توانیم در این زمینه حریف روسیه و آمریکا شویم؟ حتی صد سال کم است که به آن ها برسیم. عقل به ما می گوید که سلاح هسته ای برای

ایران آرامش، صلح و امنیت به ارمغان نخواهد آورد.

ایران به بمب اتم احتیاجی ندارد. ما مشغول ساخت این نوع سلاح ها نیستیم. همینطور سعی نمی کنیم سلاح های شیمیایی و میکروبی را تولید کنیم. تصادفی نیست که ایران

عضو بسیاری از سازمان های بین المللی شده است که مخالف اشاعه این نوع سلاح ها هستند. ما عضو قرارداد عدم گسترش سلاح های هسته ای هم شده ایم."

پرسش: ولی اسرائیل دشمن شماست؟

پاسخ: " اسرائیل ادامه آمریکاست. هر مناقشه ای بین ایران و اسرائیل در واقع مناقشه بین ایران و آمریکاست. اسرائیل به گونه ای که از اول ساخته شده بود، دولتی با مساحت

حدود 10 هزار کیلومتر مربع است. یعنی چیزی شبیه به یک شهر بزرگ ایران. اگر حمایت آمریکا نبود، این دولت ظرف یک روز سقوط می کرد."

پرسش: فرمودید که اعتقادات معنوی و ایمان مانع از ساخت سلاح های اتمی می شود. ولی از زبان دیپلمات های روس هم شنیده ام که مسلمانان ایرانی اهل تشیع به اصل

مذهبی "تقیه" پایبندند که به معنی پنهان کردن اعتقادات واقعی، اهداف و راه های دستیابی به اهداف خود از دیگران است. آیا این ادعا صحت دارد؟

پاسخ: " آخر ما چیزی نداریم که پنهان کنیم و دلیلی نداریم که چیزی پنهان کنیم!

به کره شمالی بنگرید که خواست و از قرارداد عدم گسترش سلاح های هسته ای خارج شد زیرا حقیقت را داشت و سپس بمب اتم ساخت. ولی ما از این قرارداد خارج نشده ایم.

ایران در آینده نیز عضو آن باقی خواهد ماند. ایران به بازرسان بین المللی اجازه داد تا تأسیسات اتمی خود را مورد بررسی قرار دهد. ضمن ابراز احترام به دیپلمات های روسیه و

کشورهای دیگر، فکر می کنم که آن ها باید از منطبق بهره بگیرند.

من یکی از مسئولین ایرانی هستم که همیشه بر اهمیت همکاری با روسیه تأکید کرده و کمک های کشور شما را یادآور می شوم. در دوران شوروی، حدود 50 سال پیش

متخصصین شما در ایران یک کارخانه بزرگ ذوب آهن اصفهان را ساختند. و حالا انشاءالله روس ها در ماه های آینده اولین نیروگاه اتمی ایران را تکمیل خواهند کرد.

ما از همکاری با روس ها برداشت های خوبی داریم. مسأله در سیاست است. مسأله این است که ایران مخالف سلطه غرب و سیاست استعمارگرانه آن است. ایران به تله بین

المللی افتاده است.

اگر ما گذشت و سازش کرده و از حمایت از فلسطین دست می کشیدیم، برخورد غرب با ما بلافاصله اصلاح می شد. در این صورت روس ها بیش از پیش به همکاری با ما علاقه

مند می شدند، همانطور که الان سعی می کنند با عربستان سعودی همکاری کنند.

ولی آیا شما فکر می کنید که مسایل افراط و ترویرسم در شمال قفقاز روسیه فقط دلایل داخلی دارد؟ آیا باور می کنید که همه این اندیشه ها از داخل روسیه نشأت می گیرند؟ ولی

من اعتقاد دارم که این پدیده ها در خارج از کشور شما ریشه دارند."

پرسش: به نظر شما، کدام کشورها افراط موجود در روسیه را تغذیه می کنند؟

پاسخ: بهتر است که از آن ها نام نبریم. روسیه این را می داند. ولی روس ها سعی می کنند با صدای بلند این را نگویند زیرا کشورهایی در کار هستند که در مدار سیاست غرب قرار

دارند. ولی ایران در مدار غربی قرار ندارد و روسیه نمی خواهد به خاطر ما با غرب دعوا کند. روس ها چند مورد شبیه به گرجستان یا اوکراین را باید تجربه کنند تا بالاخره بفهمند که

ایران دوست شما است و نه غرب؟ یادتان بیاید ناتو برای فروپاشی اتحاد شوروی چقدر تلاش کرده بود!

همه چیز پیرامون روسیه در دست آمریکاست. غیر از ایران. ما هیچ وقت برای شما مشکلی ایجاد نکرده ایم. پس چرا شما از ایران واهمه دارید ولی از آن هایی که به کشورتان

ترویرسم صادر می کنند، نمی ترسید؟

ما برای شهروندان روسیه آرزوی بهروزی و موفقیت داریم. ما روسیه را همسایه مهم و بزرگ خود محسوب می کنیم. ولی ما می خواهیم که روسیه هم با ما به عنوان همسایه بزرگ

خود برخورد کند و دولت روسیه تصمیم های سنجیده تری بگیرد.

ما به حمایت خاصی احتیاجی نداریم. فقط نباید کورکورانه در راستای سیاست آمریکا حرکت کنید. بالاخره کشور شما، قدرت بزرگی است."

پرسش: روسیه نمی خواهد که بمب اتم در دست همسایه آن قرار بگیرد...

پاسخ: " ما این بمب را نمی سازیم! باید چکار کنیم که این را برای شما ثابت کنیم؟"

پرسش: در این صورت چرا از معامله با جامعه بین المللی در زمینه راکتور پژوهشی تهران امتناع کردید؟ روسیه پیشنهاد کرده بود که شما در شرایطی که سوخت برای راکتور مذکور

تمام می شود، از غنی سازی آن در داخل کشور برای اجتناب از شبهات خودداری کنید و اورانیوم با غنای پایین را به روسیه بدهید و در عوض اورانیوم با غنای بالا را به عنوان

سوخت دریافت کنید. چرا شما این پیشنهاد را قبول نکردید؟

پاسخ: "ما امتناع نکردیم بلکه فوراً این پیشنهاد را قبول کردیم و الان هم با آن موافقیم. ولی مسأله ضمانت های مطرح می شود. به ما پیشنهاد کردند که یک دفعه یک هزار

کیلوگرم از اورانیوم 3.5 درصدی خود را بدهیم و سپس در انتظار غنی سازی تمام این محموله تا 20% بنشینیم.

همین سطح غنی سازی اورانیوم برای فعالیت این راکتور پژوهشی و تولید ایزوتوپ پزشکی لازم است. فرض کنیم ما تمام اورانیوم خود را بدهیم ولی چه ضمانتی وجود دارد که آن

را به ما پس بدهند؟

چرا از اول همان 100 کیلوگرم اورانیومی با غنای بالا را که از یک تن اورانیوم با غنای پایین درست می شود، به ما ندهند؟

چرا باید یک سال صبر کنیم، همانطور که آن ها پیشنهاد کردند؟"

پرسش: آقای معاون رئیس جمهور، آیا این مسأله اعتماد است؟ آیا شما شک می کنید که روسیه یک سال بعد حجم توافق شده اورانیوم را پس بدهد؟

پاسخ: "می دانید، 31 سال است که 50 تن از اورانیوم ما در فرانسه باقی مانده است. از زمان شاه بگذار فرانسوی ها آن را به ما پس بدهند. ما در سال های انقلاب به آمریکایی

ها 2 میلیون دلار پرداخته بودیم تا برای راکتور تهران سوخت بخریم ولی آن ها نه سوخت به ما دادند و نه 2 میلیون دلار را اعاده کردند."

پرسش: آرزوتین سوخت مورد نیاز شما را فروخت؟

پاسخ: " تنها اواخر سال های 1980 یعنی حدود 10 سال بعد از پیروزی انقلاب با آژانتین درباره خرید سوخت توافق کردیم. ولی ما در آن زمان هیچ برنامه اتمی غیر از راکتور

پژوهشی تهران نداشتیم. بعد از آن چطور می توانیم به فرانسوی ها اعتماد کنیم؟ ما از تجربه منفی همکاری گذشته با غرب در این زمینه برخورداریم. نه تنها روسیه بلکه فرانسه و

آمریکا نیز در معامله فرضی شرکت می کنند. اگر اتفاقی بیافتد، روسیه خواهد گفت: ببخشید، این تصمیم جامعه بین المللی است. پیشنهاد این بود که روس ها تکمیل غنی سازی

اورانیم را انجام داده و سپس آن را به فرانسه بفرستند که میله های سوختی همانجا ساخته شوند. بله، مسأله ای که وجود دارد، فقدان اعتماد متقابل است. ولی چه چیزی باعث بی اعتمادی شده و چه کسی آن را ویران کرده است؟ خود آنها. ما این کار را نکرده ایم".

پرسش: طبق اطلاعاتی که من دارم، سوختی که در گذشته برای راکتور تهران خریده شد. در ماه های آوریل یا می سال جاری تمام خواهد شد. یعنی شما باید فوراً ذخایر خود را تکمیل کنید. چه اقدامی اتخاذ می کنید؟

پاسخ: "ذخایر سوخت نه برای یکی دو ماه بلکه برای مدت طولانی تری کفایت خواهد کرد. در هر حال، تا زمانی کفایت می کند که ما بتوانیم اورانیوم با غنای مناسب برای این راکتور را تولید کنیم. ولی از شما پنهان نمی کنم که ما تولید ایزوتوپ پزشکی را در حد معینی کاهش داده ایم تا زمان کار راکتور تمدید شود. ما خودمان می توانیم اورانیوم را تا سطح 20% غنی سازی کنیم. از این نوع اورانیوم 4 کیلو داریم. ما هر ماه 1.5 کیلو لازم داریم".

پرسش: شاید شما بتوانید اورانیوم را تا سطح بالاتری هم غنی سازی کنید؟

پاسخ: "البته که می توانیم. می توانیم تا هر سطحی اورانیم را غنی سازی بکنیم. از نظر فنی می توانیم این کار را بکنیم ولی به این سطح غنی سازی اورانیم احتیاجی نداریم".

پرسش: در سراسر کشور چند تا سانتریفیوژ دارید؟ ارقام گوناگونی ذکر می شود.

پاسخ: "این اطلاعات را به شما نمی دهم. خودتان می دانید در این مورد چه چیزی که نمی نویسند. حق ندارم این موضوع را فاش سازم ولی شکر خدا تعدادشان کافی است و روز به روز بیشتر می شود. این ها مدرن ترین سانتریفیوژها هستند. در سال جاری این تجهیزات جدید فایده زیادی خواهد داد".

پرسش: آیا همه این سانتریفیوژها ساخت ایران هستند؟

پاسخ: "بله، همه بلا استثنا. ما فقط در همان ابتدا تجهیزات خارجی برای کار پژوهشی خریده بودیم".

پرسش: الان روزنامه نگاران غربی اغلب از شهرام امیری دانشمند اتمی ایرانی نام می برند. گویا او به کمک "سیا" در سال 2009 به آمریکا فرار کرده است. آیا شما نگران آن هستید که او اسرار برنامه اتمی ایران را برای دشمن شما فاش سازد؟

پاسخ: "او به هیچ عنوان دانشمند هسته ای نیست. سعی می کنند او را این طور معرفی کنند. بله، او در یکی از ساختارهای اتمی ما به عنوان کارمند عادی کار می کرد. او در جریان سفر حج، در عربستان سعودی ناپدید شد. بعد از آن، ما از رسانه های گروهی فهمیدیم که او در ایالات متحده به سر می برد".

پرسش: چرا ایران اطلاعات درباره ساخت کارخانه جدید برای غنی سازی اورانیم در ناحیه "فردو" واقع در نزدیکی شهر قم را پنهان می کرد؟ در سپتامبر سال 2009 رئیس جمهور

آمریکا اعلام کرد که از این امر اطلاع دارید و دمیتری مدودف رئیس جمهور فدراسیون روسیه را که برای شرکت در اجلاس سران سازمان ملل به نیویورک رفته بود، تحت تأثیر قرار داد. پاسخ شما چیست؟

پاسخ: "پاسخ من این است که بهتر بود اگر رئیس جمهور روسیه این اطلاعات را نه از رئیس جمهور آمریکا بلکه از سفیر روسیه در تهران دریافت می کرد که اطلاعات حقیقی

بیشتری دارد تا باراک اوباما.

توضیح می دهم که این عملیات در صخره جریان داشت که حفاری در لایه های سخت سنگی کار بسیار دشواری است. ما بعد از دو سال کار حتی نتوانسته بودیم پایه های آن را بریزیم.

قبلاً آنجا انبار تسلیحات وجود داشت. سازمان انرژی اتمی ما این محل را از ارتش خرید. ما چه کار پنهانی انجام می دادیم؟ کوه را مته می زدیم؟ حتی در مورد این کار باید بدویم و به تمام جهان گزارش بدهیم؟

اکنون بازرسان آژانس بین المللی انرژی اتمی مرتباً از "فردو" بازدید می کنند که ساخت آن وارد مرحله نهایی می شود. بگذار برادران ما در روسیه این گزارش ها را مطالعه کنند. ما حتی زودتر از موعد مقرر، آژانس را از این عملیات مطلع ساختیم".

پرسش: نیروگاه اتمی بوشهر را ذکر کرده اید. نظر شما درباره به طول انجامیدن ساخت آن توسط روس ها برای مدت 15 سال چیست؟

پاسخ: "می بینم که کارها به پایان می رسد. متخصصین روس به صورت فعال و با حس مسئولیت تمام کار می کنند. امیدواریم که در ماه های آینده - انشاءالله - نیروگاه بوشهر به بهره برداری برسد".

پرسش: آیا احتمال تشدید تحریم های بین المللی علیه ایران می تواند بر این برنامه ها اثری بگذارد؟

پاسخ: "تخیر. تحریم های بین المللی به هیچ عنوان شامل حال نیروگاه اتمی بوشهر نمی شود. در همه قطعه نامه های شورای امنیت سازمان ملل متحد آمده است که این نیروگاه از حدود اعتبار تحریم ها خارج است".

پرسش: آیا علل تأخیر ساخت را فنی می دانید یا سیاسی؟

پاسخ: "فکر می کنم که اینها عمدتاً علل فنی هستند. تأکید می کنم که متخصصین روس به خوبی از این کار بر آمدند".

پرسش: ایران حاضر است به ساخت نیروگاه های اتمی ادامه دهد، این طور نیست؟

پاسخ: "بله، ما برنامه ساخت 20 نیروگاه دیگر را طراحی و تأیید کرده ایم. البته ظرف 20 سال و نه 2-3 سال آینده. این تصمیم دولت است که توسط مجلس تصویب شده است".

پرسش: آیا روس ها می توانند در این برنامه ها شرکت کنند؟

پاسخ: "همه اینها برنامه های بلندمدتی هستند که گاهی چندان بزرگ نیستند. برای مثال، قصد داریم در ناحیه دارخوین، در نزدیکی شهر اهواز در قسمت جنوبی کشور یک نیروگاه با ظرفیت فقط 360 مگاوات بسازیم. در مرحله اول طراحی از کمک متخصصین سوئیس بهره گرفتیم".

پرسش: آیا به متخصصین روس هم مراجعه خواهید کرد؟

پاسخ: "از روس ها چنین درخواستی نشده است. در هر حال، تمام بوشهر در دست روس هاست که آنجا ابتدا قرار بود دو راکتور ساخته شود. بوشهر خود به خود پروژه بزرگی

است. اگر روس ها بخواهند آنجا بمانند و به کار خود ادامه دهند و فعالیت نیروگاه را تأمین کنند، به آن ها خیر مقدم می گوئیم. تحریم های بین المللی شامل حال این نیروگاه نشده و نخواهد شد".

پرسش: به نظر می آید که مسکو از تحریم های بین المللی جدید علیه ایران حمایت خواهد کرد. برخورد تهران با این موضع گیری روسیه چگونه خواهد بود؟

پاسخ: "این کار در خاطر ملت ایران باقی خواهد ماند. ولی شما به عرصه مجهولات اشاره کرده اید. فقط خدا است که آینده را می داند. ما می خواهیم که روسیه بی طرفی از خود نشان دهد. ولی رهبران شما خودشان تصمیم خواهند گرفت".

پرسش: ارزیابی شما از چگونگی اجرای قرارداد عدم گسترش سلاح های هسته ای چیست؟

پاسخ: "ما مخالف سلاح های هسته ای و اشاعه آن هستیم. در همین رابطه است که در روزهای 17-18 آوریل در تهران همایش بزرگ بین المللی تحت عنوان "انرژی اتمی برای همه، سلاح هسته ای برای هیچ کس" برگزار خواهد شد. روس ها را هم دعوت کرده ایم. تهران از روند خلع سلاح هم پشتیبانی می کند و ما معتقدیم که این روند باید شامل حال

نه تنها روسیه و آمریکا بلکه قدرت های هسته ای دیگر شود. ایران به عنوان عضو قرارداد عدم گسترش سلاح های هسته ای، این قرارداد را مؤثر می داند ولی این سند منعکس کننده بی تعادلی نیروها به نفع چند قدرت بزرگ است و باید اصلاح شود. ولی در مجموع نقش خود را بازی می کند. حتی بازرسی های بین المللی در تأسیسات اتمی ایران، نتیجه

عضویت ما در این معاهده است".

پایان پیام.